

Δικαιοσύνη: Περίπου 700 ημέρες για μια πρωτόδικη απόφαση

Πολλοί οι κρατικοί λειτουργοί στον τομέα της Δικαιοσύνης, δικαστές και δικηγόροι, ωστόσο τελικά η Δικαιοσύνη δεν καταφέρνει να λειτουργήσει αποδοτικά για τους πολίτες, το κράτος αλλά και την οικονομία. Τεράστιες είναι οι καθυστερήσεις στην εκδίκαση υποθέσεων, νέες υποθέσεις συσσωρεύονται διαρκώς και παραμένει χαμηλή η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τη δικαστική εξουσία, η οποία θεωρούν ότι επηρεάζεται από επιχειρηματικά συμφέροντα και υποκύπτει σε πολιτικές πιέσεις.

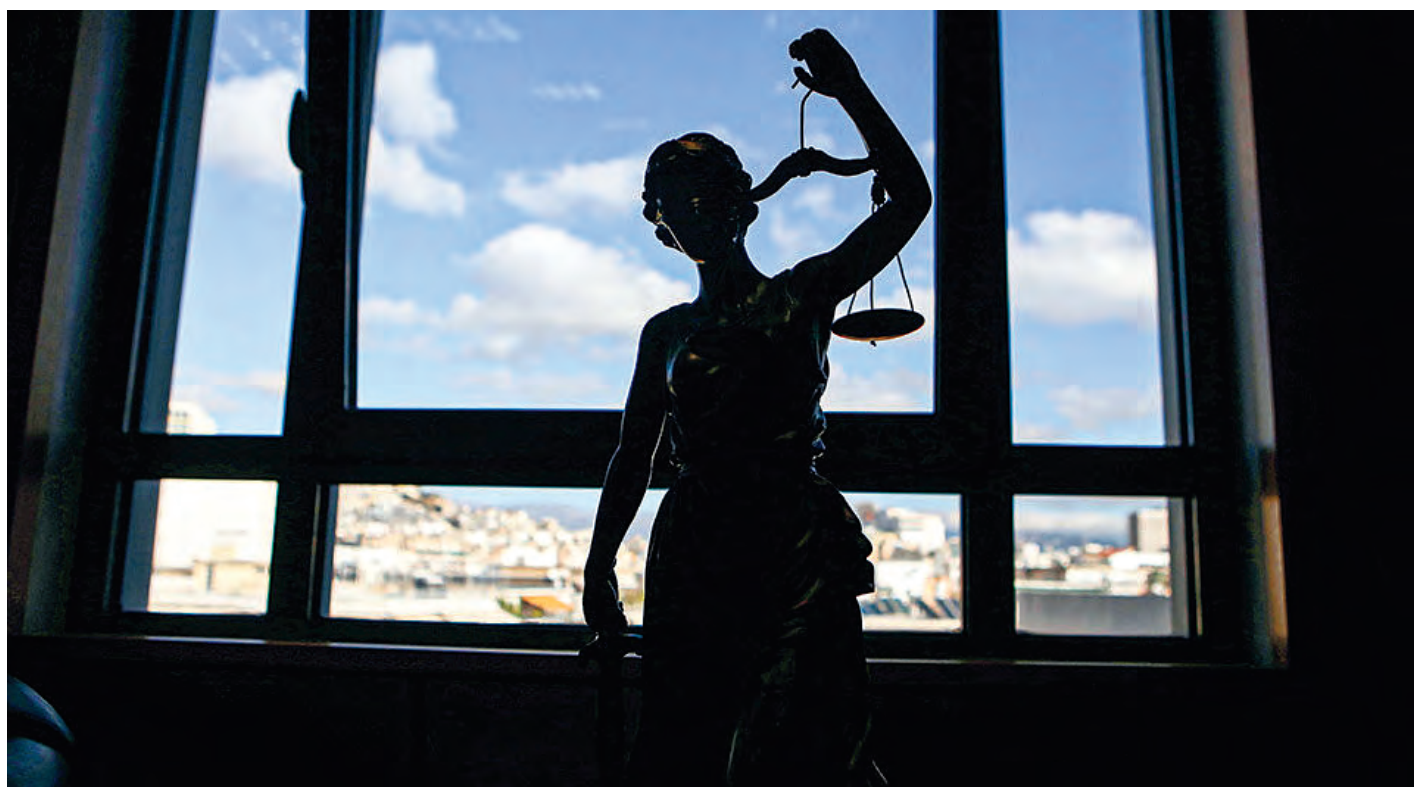
Αυτή είναι η εικόνα για την ελληνική Δικαιοσύνη όπως περιγράφεται με συγκεκριμένα στοιχεία στον «Πίνακα του 2023 των αποτελεσμάτων της Ε.Ε. για τον τομέα της Δικαιοσύνης», που δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (αφορά στοιχεία του 2021).

Τα αποτελέσματα μετρήθηκαν με βάση συγκεκριμένους δείκτες που έχουν τεθεί για όλα τα κράτη-μέλη και εξετάζονται ετησίως ώστε να καταγραφούν οι εξελίξεις που απαιτούνται και να στηριχθεί η οικονομική ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οσον αφορά την Ελλάδα αναδεικνύονται σοβαρά ελλείμματα, κυρίως στον χρόνο απονομής της Δικαιοσύνης αλλά και στον τρόπο λειτουργίας των δικαστηρίων, εφόσον η σύγχρονη τεχνολογία δεν φαίνεται να χρησιμοποιείται από δικαστές και δικηγόρους. Την ίδια στιγμή, ο κρατικός προϋπολογισμός, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν, επενδύει αρκετά –σε σχέση με την οικονομική κατάσταση της χώρας– στον τομέα της Δικαιοσύνης.

0,35% του ΑΕΠ

Η Ελλάδα ξοδεύει 0,35% του προϋπολογισμού της για το δικαστικό σύστημα, ποσοστό σημαντικό αναλογικά με το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα της χώρας και πάντως πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα είναι η τρίτη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε αριθμό δικαστών ανά 100.000 κατοίκους, διαθέτοντας περίπου 37 δικαστές. Τους περισσότερους, περίπου 42 ανά 100.000 κατοίκους, διαθέτει η Κροατία και ακολουθεί η Σλοβενία με 41 δικαστές ανά 100.000 άτομα. Η Ιρλανδία έχει αναλογικά τους λιγότερους δικαστές, περίπου 4 ανά 100.000 άτομα.

Τρίτη και στον αριθμό των δικηγόρων κατατάσσεται η Ελλάδα ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με περίπου 400 δικηγόρους ανά 100.000 κατοίκους. Πρώτο σε αριθμό δικηγόρων το Λουξεμβούργο (500 δικηγόροι ανά 100.000) και 2η η Κύπρος με 470 ανά 100.000 άτομα. Τους λιγότερους αναλογικά δικηγόρους φαίνεται να έχει η Σουηδία, με λίγο περισσότερους από 50 δικηγόρους ανά 100.000 κατοίκους.

Η Ελλάδα ξοδεύει 0,35% του προϋπολογισμού της για το δικαστικό σύστημα, ποσοστό σημαντικό αναλογικά με το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα της χώρας και πάντως πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απογοητευτικά είναι για την ελληνική Δικαιοσύνη και τους ρυθμούς της τα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο εκτιμώμενος χρόνος για να επιλυθεί μια υπόθεση (αστική, διοικητική, εμπορική) δικαστικά σε πρώτο βαθμό στην Ελλάδα είναι περίπου 700 ημέρες. Στη Δανία είναι λιγότερες από 50, ενώ ο μέσος όρος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι επίσης λιγότερες από 50 ημέρες, αν και λίγο αυξημένος σε σχέση με τη Δανία. Η Ελλάδα έχει τον μεγαλύτερο χρόνο αναμονής για την εκδίκαση μιας υπόθεσης σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ε.Ε., με εξαίρεση την Πορτογαλία, που είχε πάνω από 800 μέρες αναμονής, αλλά το 2012 (για τις επόμενες χρονιές δεν έχει δώσει στοιχεία), και την Κύπρο, όπου η αναμονή ξεπερνάει τις 900 ημέρες.

Ο χρόνος που απαιτείται για να εκδικαστεί μια έφεση (δεύτερος βαθμός) στην Ελλάδα είναι περίπου 650 ημέρες, με την Ισπανία και την Ιταλία να αργούν περισσότερο. Ο μέσος όρος στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκδίκαση της έφεσης είναι λίγο περισσότερες από 200 ημέρες.

Μάλιστα στα ελληνικά δικαστήρια ο αριθμός των υποθέσεων που μένουν στην αναμονή για χρόνια διαρκώς αυξάνεται, καθώς νέες υποθέσεις κατατίθενται διαρκώς. Η Ελλάδα έχει δείκτη επίλυσης υποθέσεων κάτω από 100%. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι καθημερινά κατατίθενται περισσότερες υποθέσεις από αυτές που επιλύονται, κάτι που συμβαίνει επίσης σε τρεις ακόμη χώρες, τη Μάλτα, την Κύπρο και την Ιρλανδία. Η πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών, 21 χώρες, καταφέρνει να κρατά το σύστημα «ισοζυγισμένο», εκδικάζοντας αντίστοιχο αριθμό υποθέσεων με τις νέες που κατατίθενται.

Υποθέσεις που εκκρεμούν

Οι εκκρεμείς υποθέσεις επίσης επιβαρύνουν το σύστημα και αυξάνουν τον χρόνο αναμονής για την εκδίκαση μιας υπόθεσης. Στην Ελλάδα αντιστοιχούν (στοιχεία 2021) τέσσερις υποθέσεις που εκκρεμούν στα δικαστήρια ανά 100 κατοίκους, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι λιγότερες από δύο εκκρεμείς υποθέσεις ανά 100 κατοίκους. Σχεδόν εννέα υποθέσεις που εκκρεμούν ανά 100 κατοίκους έχει η Πολωνία, λίγο λιγότερες από οκτώ η Κροατία, έξι υποθέσεις ανά 100 κατοίκους η Ιταλία, η Κύπρος και η Αυστρία (λίγο χαμηλότερο ποσοστό). Τέλος, η Σλοβενία έχει πέντε εκκρεμείς υποθέσεις ανά 100 κατοίκους, ενώ περίπου στο ίδιο επίπεδο με την Ελλάδα βρίσκονται η Ισπανία και η Τσεχία.

Οσον αφορά τη διάρκεια της εκδίκασης των υποθέσεων που σχετίζονται με ξέπλυμα μαύρου χρήματος, η Ελλάδα βρίσκεται περίπου στη μέση της κατάταξης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς οι σχετικές υποθέσεις εκδικάζονται σε περίπου 300 ημέρες μετά την πρώτη κατάθεση.

Οι αριθμοί

400 δικηγόρους ανά 100.000 κατοίκους έχει η Ελλάδα.

80 δικηγόροι ανά 100.000 κατοίκους είναι ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. 37 δικαστές ανά 100.000 κατοίκους διαθέτει η Ελλάδα.

17 δικαστές ανά 100.000 κατοίκους είναι ο μέσος όρος στην Ε.Ε.

36% των πολιτών της Ε.Ε. εκτιμούν ότι η ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης στη χώρα τους είναι από κακή έως πολύ κακή.

50% είναι το ποσοστό των πολιτών στην Ελλάδα που θεωρούν την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης από κακή έως πολύ κακή.